

Homo Sapiens

Miquel Riera / mriera@presencia.cat - @mrieraapl

La llengua, allò més important

“ Aquells que persisteixen a fer una Espanya uniforme, tenen ben clar que, per aconseguir-ho, cal deixar el català com una cosa folklòrica

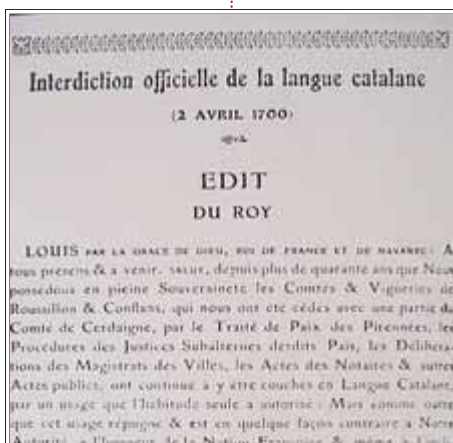
Què ens dona singularitat, personalitat i una cultura pròpies? Què ens basteix com a nació, a més d'una llarga i convulsa història comuna i unes institucions centenàries? Sens cap mena de dubte, el català. La llengua en la qual s'expressen, malgrat tot, cap a deu milions de persones, de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó. La llengua ens uneix des de fa segles i ens dona consistència com a poble. És el cordó umbilical que ens ha lligat històricament, malgrat les enormes vicissituds viscudes. L'instrument que ens permet compartir informació i coneixement, una eina vital en l'educació dels nostres fills.

Per això, des de fa segles, la llengua és l'ase de tots els cops d'aquells que ens voldrien anorrear com a nació. Ja al segle XVI, el Tribunal de la Inquisició demanava que els “afers de la fe” es resolguessin en llengua castellana i el 1624, el comte duc d'Olivares apostava per aplicar “als regnes de

què es compon Espanya l'estil i les lleis de Castella sense cap diferència”. Lluís XVI no va dubtar, l'any 1700, a prohibir el català al Rosselló, al Conflent i al Vallespir, els comtats catalans que el 1659 Espanya havia cedit ben fàcilment als francesos. Pocs anys més tard, el decret de Nova Planta de Felip V tenia ben present de prohibir l'ús del català en les institucions de govern i de justícia. Una prohibició que s'intensifi-

carà al llarg dels segles següents i que, amb l'interval de la República, arriba fins als anys setanta passats, amb lleis que ranejaren l'absurd com aquella que prohibia parlar en català per telèfon.

Qui creia, però, que amb l'arribada de la democràcia l'ofensiva contra el català s'aturaria anava ben equivocat. Tot el contrari, aquells que, com Olivares, persisteixen a fer una Espanya uniforme, tenen ben clar que, per aconseguir-ho, cal deixar el català com una cosa folklòrica. Amb aquest objectiu final fan el que fan a les Balears o al País Valencià i no dubten a perseguir, com sigui, el català a l'escola al Principat. No en tenen prou de dominar el mercat audiovisual, ni de relegar la nostra llengua al mínim en l'etiquetatge. Volen reduir-la al no-res. Per això, ara cal més que mai fermesa del govern i de les escoles per impedir-ho i seguir en la lluita per la independència, ja que l'estat propi és l'única via per salvar la llengua.

Edicte de prohibició del català a la Catalunya del Nord del 1700.

ARXIU

Els protagonistes

Susana Díaz

Presidenta de la Junta d'Andalusia

● A la presidenta d'Andalusia li va costar entrar en el debat federalista que el PSOE va consagrar el juny de l'any passat a Granada: singularitat i retocs al finançament i al Senat i, per damunt de tot, igualtat entre tots els espanyols. Però ara que l'ha descobert, sembla que la proposta l'hagi

inventat ella. Susana Díaz es va presentar a Barcelona amb un pla —el que havien consensuat Alfredo Pérez Rubalcaba amb José Antonio Griñán— per combatre el sobiranisme, i així li va traslladar a Artur Mas. El president català coneixia perfectament la lletra i la música que Díaz li va portar aquesta setmana al Palau de la Generalitat perquè Pere Navarro l'entona cada dia. Al primer secretari del PSC no li queda un altre discurs després que la dirigent andalusa l'hagués convidat a oblidar-se de la cançó del dret a decidir. L'entorn de la presidenta afirma que dedica tot el seu temps i els seus esforços a Andalusia, però des que ha decidit treure el nas en el debat català, Díaz s'ha erigit com a l'única veu autoritzada del socialisme espanyol per marcar la pauta al PSC.

Montse Oliva / moliva@elpuntavui.cat

Neus Ballús

La cineasta triomfadora dels premis Gaudí 2014

● Mitjans escassos i molt talent. Amb *La plaga*, Neus Ballús (Mollet del Vallès, 1980) sintetitza el diagnòstic general que es pot fer al cinema català actual, i ha estat capaç de triomfar als Gaudí amb els premis a millor film, director, guió i muntatge. L'èxit també suposa el reconeixement del

màster de documental de creació de la Pompeu Fabra, un dels planters que expliquen el boom creatiu que viu el cinema del país. La mateixa cineasta explica que, la nit de la gala, els primers que li van venir al cap són els directors que li van ensenyar les possibilitats creatives del documental, més enllà del reportatge: Jordà, Guerin, Lacuesta i Mercedes Álvarez. Amb *La plaga*, la seva *opera prima*, Neus Ballús ha begut de tots aquests referents, i ha buscat històries i inspiració en uns quants personatges de Gallecs, una zona rural del Vallès situada en part a Mollet, el seu municipi. Aplicant aquell vell principi de partir del local per arribar a l'universal, va ser seleccionada a la Berlinale, ha estat finalista de dos importants premis europeus i ha triomfat als Gaudí.

Bernat Salvà / bsalva@avui.cat

Clara Segura.

Actriu

● *Tots volem el millor per a ella*, el títol amb el qual va guanyar dilluns el Gaudí a l'actriu de repartiment, és un bon eslògan per a aquesta intèrpret que, des de fa anys, apunta maneres. Arrencant des de la comèdia més riallera, va fer un important salt a l'escena amb *Antígona*. Semblava im-

possible que una cara tan identificada amb l'humor pogués transmetre tanta desesperació, amb plor constant. Ja no va sorprendre ningú un altre èxit, *Incendís*. Al costat de Julio Manrique ja es preveia una tercera temporada d'èxit al Romea aquesta primavera. La funció s'ha ajornat perquè Clara Segura està a punt de ser mare per segona vegada, sense deixar pràcticament l'escena. Té encara molts anys al davant a l'escena, però molts hi veuen una primera actriu llegendària en poc temps. La seva ductilitat és admirable. Perquè sap interpretar registres diferents amb gran facilitat i té una connexió innegable amb el públic. *La rosa tatuada* va acabar penjant el *No hi ha entrades* dies abans de tancar temporada a la Sala Gran, diumenge passat. El millor encara ha d'arribar.

Jordi Bordes / jborges@elpunt.cat